

سواد خوان

صبيان اچون سواد تعليمينى و تعليمنك بعض اصولينه
تنبيهنى دبر نچه فوائدنى مشتمل اولان (سواد خوان) نامنده
بر القبا رساله سيد رخدمه دينيه اولمق اميدى ايله ترتيب
ايدلمش معارف اسلاميه نك جزء اوليدر .

عالم جان

طبع رابع

رخصت بيرلدى سانكت پيتر بورغمده ۸ نچى ابيوننده
۱۸۹۸ نچى يلدده

وكان طبعه لسبع بقين من ربيع الاول سنة ۱۳۱۶هـ

بمطبعة ورثة چيركوف بمدينة قزان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

هر صبی غه تلی توزالوب یتکاج اعود بشله فی حرفلرینی
 درستلاب آیتورگه اوگر دمک کَرَک
 ودخی لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه سنی یتوشدروب
 آیتورگه اوگر آدمک کَرَک

بالانک تلی وهوشی توزالکاج شفقت برله حرف هجا تانوتهقی
 تیموشلی . هر قایسی حرفنک صورتینی کونکلنه آلسون مثلا
 (ا) صورتینی تمام تانوتوب (ب) صورتینی اوگر ادلور (ب)
 صورتینی بلکاج (ت) صورتینی تعلیم بیرلور و مکندا . حرفلرنک
 صورتلرینی تمیز ایتمه ایتمه تلدن ایشتوبرله یاددن او قومق
 بیک ضرر لیدر . تانومای فهممای او قوننک یاراقسزایکانینی
 معلملر بلکایلر وبالارغه بلدرگایلر . اگر حرفنی او قوغانده
 یازدره بارسالار تانومق ایچون بیک مفید بولور کورکام
 یازماسده حرف روشنی یازه بایسه کنایه . حرفی هجانی - یالغز -
 سوز باشنده - اغیرده - اورتهده - بولمق اعتباریله
 دورت درجه ایتوب تعلیم ایدلور .

درجه اولی یالغز حرفلر

هر حرفنی اسمی برله ایتولور الی باتا تا جیم ها خا دال ذال
دیوالی آخره او گراد لور یومشاق و قاتی حرفلر نی - ثا و سین
آیور مالرینی یخشی بلدره ک تیوش

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز
س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ک
ل م ن و ه لای

عربچه دن باشقه ترکیچه ده و فارس یچه ده استعمال قیلنه تورغان
حرفلر (پ چ ژ گ نک)

درجه ثانیه حرفلر ننگ باشده بولغانداغی روشلری

ب پ ت ث ج چ م خ س ش ص ض
ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن ه ی

درجه ثالثه حرفلر ننگ اخیرده بولولاری روشی

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ
ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ
ف ق ک ل م ن و ه لای

درجه رابعه حرفلر ننگ اورتده بولغان روشلری

ب پ ت ث ج چ م خ س ش ص ض
ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن ه ی

صبی دورت تورلی حرفلر فی اوقوب تمام قیلغانده هر نوع
حرفنی املاروشنچه یعنی تلدن ایشدب کوچر ماینچه یازه
بلمك كرك اوج آطنهده بوقدر گه ایرشسه یخشی بولور

﴿ فص — ل ﴾ مذکور دورت درجه حرفلر فی صبی تمام
ملکه اینکاج سکون وهر کتلی فی بلدر مک كرك اول بر آست = آستون
ایکی آست — بر اوست ، ایکی اوست — بر اتور ایکی اتور —
سکون — شده — مد اشارتلیرینی آیروب آیروب آنکلاتمی
تبوشدر * اولده برر اوست برر آست برر اتور لر فی
علامتارندن کورساتوب حرفلر فی اوگرادب یخشی ملکه قیلغاج
ایکیشر اوست = اوستون ، ایکیشر آست = آسره ایکیشر
اتور وهم سکون وشدله لر فی ترتیبناچه اوگرادلور موندن صونك
حروفده اجرا ایتدرلور اَب ت دیویازغاناچه قسقه چه ایتمك
اوگرادلور (الی اوستون آ) (باء اوستون ب) دیواوزایتمی
حاجت بولماس *

(اوست = اوستون علامتی —)

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ر ر ش
ص ض ط ظ ع غ ف ق ک گ ل م ن و ه ی

(آست = آستون علامتی —)

ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ

رِ زِ ثِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ عِ غِ
فِ قِ كِ گِ لِ مِ نِ وِ هِ یِ

(انور علامتی —)

و و و و و و و و و و
ا ب پ ت ث چ ح خ د ذ ر ز ث
س ش ض ط ظ ع ف ق ک گ ل
و و و و و
ہ ن و ہ ی

بونلردان صونك طولو حرکتلر فی اوگرادلور طولو اوستدن
الف حاصل اولور (با تا) کبی طولو آستدن یا حاصل اولور (بی
تی) کبی طولو اتوردن واو حاصل اولور (بوتو) کبی اوشبو
قاعدہ فی بالاغہ آنکلاتورغہ اجتهاد کرک

(طولو فتحه) ایکیشر حرفلی سوزلر

ا با پا تا تا جا چا حا خا دا ذ
را زا سا شا صا ضا طا ظا عا غا
فا قا کا لا ما نا و ا ها یا

(طولو کسره) ایکیشر حرفلی سوزلر

ای بی تی ئی حی حی خی دی ذی

رِ زِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ
عِ غِ فِ قِ كِ لِ مِ نِ وِ هِ يِ

(طولو ضمہ) ایکیشر حرفلی سوزلر

اُ بُو تُو ثُو جُو حُو خُو دُو ذُو رُو
زُو سُو شُو صُو ضُو طُو ظُو عُو غُو
قُو فُو کُو لُو مُو نُو وُو هُو یُو

(حرکتلر فی آنکلاب یتکاج سکون اوگرادلور)

(سکون = ساکن علامتی ۰)

(سکونلی حرفنی آلدنده بولغان حرفکه قوشوب ایتلور)

اَبُ اَتُ اَتْ اَجُ اَحُ اَخُ اَدُ اذُ اَرُ
اَزُ اَسُ اَشُ اَصُ اَضُ اَطُ اظُ اَعُ اَغُ
اَقُ اِقُ اَكُ اَلُ اَمُ اَنُ اَوُ اَهُ اِیُ

(سکونلی حرفنی کسره گه قوشوق صورتی)

اِبُ اِتُ اِثُ اِجُ اِحُ اِخُ اِذُ اِرُ
اِزُ اِسُ اِشُ اِصُ اِضُ اِطُ اِظُ اِعُ اِغُ
اِقُ اِکُ اِلُ اِمُ اِنُ اِوُ اِهُ اِیُ

(سکوننی ضمه گه قوشو صورتی)

اَبُ اُتْ اُتْ اُجْ اُحْ اُخْ اُدْ اذْ اُرْ
اَزْ اُسْ اُشْ اَصْ اَضْ اَطْ اُطْ اُعْ اَعْ
اُقْ اُقْ اُكْ اُمْ اُنْ اُوْ اِهْ اُیْ

(سکوننی الفی دن باشقه حرفلرگه قوشو صورتی)

بِرْ بَسْ بِلْ بِنْ بِنْ بِنْ بِنْ بِنْ بِنْ
لَمْ عَنِ قُلْ كَلْ زِدْ بِنْ بَعْ مَنِ قَفِ
بِرْ سِنْ دِنْ كَمْ قَمْ كَلْ صِنْ تِلْ دِلْ
طِنْ فِسْ قَشْ بَزْ سَزْ كَزْ كِنْ تِنْ اِجْ

﴿ فص ————— ل ﴾

اوشبولر فی بخشیشی بلنگاچ ایکی حرکتلی حرفلرننک یازو
صورتلرینی وایتولرینی اوگرا داور مثلا (ب ا ب ب) دیو
قسقه چه ایتدر لور (باغه ایکی اوستون با * باغه ایکی آستین ب)

دیو تفصیل حاجت اولماس

﴿ ایکی اوست ﴾ بر اوستکه سکونلی نون ایارتسنک ایکی
اوست بولور

(اَنْ اَ) (بِنْ بَا) (تِنْ تَا) (ثِنْ ثَا) (جِنْ جَا)
(مَنْ مَا) (وِنْ وَا) (یِنْ یَا)

(ایکی اوستلی حرفلرنک صورتلری)

اَ بَا تَا ثَا جَا حَا خَا دَا ذَا رَا رَا
سَا شَا صَا ضَا طَا ظَا عَا غَا فَا قَا
کَا لَا مَا نَا وَا هَا یَا

(وهکذا ایکی آستنی دخی بر آستکه نون ایارتگان کبی
اولمقنی آنکلادلور)

(بِن ب) (سِن س) (طِن ط) (مِن م) (کِن ک) الخ
(ایکی آستلی حرفلر)

ا ب پ ت ث ح ح ح خ د ذ ر ز
س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق
ک ل م ن و ه ی

(ایکی اتورنی دخی شولای نون برله ایدلور)

(تُن ت) (خُن خ) (فُن ف) (لُن ل) الخ

(ایکی اتورلی حرفلر)

ا ب ت ث ح ح ح خ د ذ ر ز
س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق

كُ لُ م ن و ه ی

(طولواوست که ساکن ایارتب اوچ حرفلی سوز یاصاو)

آلْ بَالْ جَالْ حَالْ خَانْ شَاهْ صَاوْ طَاوْ

طَايْ قَارْ قَارْزْ مایْ یاشْ

(طولوکسره که ساکن ایارتب اوچ حرفلی سوز یاصاو)

بِیْلْ بَیْرْ تَیْزْ جَیْلْ فِیْلْ کِیْلْ کِیْمْ

تَیْمْ هَیچْ نَیْکْ جِیْکْ کِیْتْ

(طولواوضمه که ساکن ایارتب اوچ حرفلی سوز یاصاو)

اُوْنْ اُوْلْ بُوْشْ بُوْیْ بُوْرْ خُوْشْ سُوْزْ

تُوْقْ صُوْلْ قُوْلْ قُوْنْ کُوْلْ کُوْزْ کُوْبْ

فصل — ل —

بونلر فی یخشی آنکلاغاج شده لی حرفلر نی تعلیم ابدلور

شده لی حرفنک قوشولغان ایکی حرف بولماقینی بلدر لور

(براوستلی شده یا که تشدید صورتی و علامتی —)

اَنْنْ اَنْنْ (اَنْنْ اَنْ) (ودد و د) (ودد و د) (عدد)

دَّ (فرمم عم من جد)

(بر آستلی شده صورتی س)

وَدِدِ وِدِ (اُمِّ اُمِّ) النخ حِبِ حِبِ بَكِدِ حِدِ
هَمِ رِبِ

(بر آتورلی شده صورتی س)

اُمِ حِبِ نِدِ قَدِ هَمِ کَلِ اَیِ جِدِ رِبِ رَدِ
(ایکی فتحه لی شده)

حَبِیْنِ حَبَا (اَبِیْنِ اَبَا) جَمَا صَمَا دَكَا
شَمَا رَدَا صَمَا

(ایکی کسره لی شده)

رَبِیْنِ رِبِ (حِدِدِنِ حِدِ) (جِدِدِنِ جِدِ) شَقِ مَدِ
کَدِ بَتِ حَمِ غَمِ

(ایکی ضمه لی شده)

کَلِ کَلِ (صَبِیْنِ صَبِ) (طِبِ بِنِ طِبِ) ضَبِ
ضِرِ سَمِ حِبِ تَبِ غِبِ

(ایکیسی حرکتلی بریسی سکونلی ایدب اوچ حرفلی سوز یا صاو)

اَکَرُ بَرُو قَلَمُ طَبَقُ سَبَقُ شَکْرُ مَنَمُ سَنَکُ

عَجَبُ قَهْزُ صَدْعُرُ کَلَمُ کَرَمُ حَرَمُ سَفَرُ سَقَرُ

شَرَفُ سَحْرُ وَرَقُ ذَهَبُ حَجْرُ قَدْرُ اَهِدُ

صَهْدُ مَلِکُ حَسَنُ عَمْرُ ❀ توری سوزلر

بَاشُمُ قَاشُمُ مَالُمُ جَانُمُ حَالُمُ اَهْمُ اَزْمُ بَارُمُ

تَاجُمُ تَایْمُ یَازُمُ

کَوزُمُ کُولُمُ خَوْشُمُ طُونُمُ یُولُمُ نَورُمُ اَویمُ

بَویْمُ رَوحُمُ ❀

بُولَدِی تُوغْدِی طُویدِی کُورْدِی تُوَزْدِی

بِلْدَمُ بِلْدَنکُ بِلْدِی اَلْدَمُ اَلْدَنکُ اَلْدِی

بَارْدَمُ بَارْدَنکُ بَارْدِی وِیْرَدَمُ وِیْرَدَنکُ وِیْرِدِی

❀ فصه ————— ❀

یَخْشِی بَالَا سَبَقُ اَوْقِی ❀ اَدْبَلِی بُولَا ❀ اَتَاغَا

اَنَا خَدَمْتُ قَيْلًا ❀ يَمَانُ سَوْزُ سَوِيلَ شَمِي ❀
 كَشِيلِرْ كِهْ سَلَامُ وِيرِهْ ❀ اَقْچَهْ سِي بُولْسَهْ جِيُوبُ
 قُويَا ❀ يَاكِهْ كِتَابُ الْآ ❀ يَخْشِي كُشِي جُونَلِي
 بِالَا فَقِير لَرْنِي يَارَاتَهْ ❀ فَقِير لَرْدَن قَاچَهِي ❀
 الْآرْنِي قَزْغَانَهْ ❀ الْآرْغَهْ يَارْدَم اَيْتَارْ كِهْ تَرُوشَهْ ❀
 وَهْمُ عَالَمِلَرْنِي دُوسْت كُورَهْ ❀ الْآرْنِي الْوُغُ تُوْتَهْ ❀
 يَخْشِي كُشِي الْآرْنِي كَدْرِين بِيك بِلَهْ ❀ اِي اَوْغَلْمُ
 سَن دِهْ يَخْشِي بُولُ ❀ اَتَانْ كَغَهْ اِنَانْ كَغَهْ بُولُ سُونُ ❀
 الْآرْنِي رَاضِي قَيْلُ خَيْرُ دَعَالِرِينِي آلُ ❀ دُنْيَا دَهْ
 وَآخِرْتَهْ بَخْتَلِي بُولُورْ سَنُكْ اِنْشَاءُ اِللهِ تَعَالَى ❀

هر قایسی سبغه حرف و حرکت نوعلرینک صورتلرینی
 و آنلره مخصوص طاوشرنی بالاغه بیک یخشی بیلاگولتمک لازمدر

❀ فص ————— ل ❀

یوقاری سبقلرنی یخشی بلگاج اوج دورت حرفلی عرب
 کلمهلرینی قوشوب ایتوگه اوگرا دلور حرفنی حرکه سی برله

یا الفوز یا الفوز اینکاج ایکنچی حرف که قوشار

اَهِدُ أَحْسَنَ رَحْمَتٍ بَرَكَتٍ عَاقِبَتِ سَلَامَتٍ
 عَظِيمٍ أَحْسَانِ عِمْرَانِ كَلَامٍ مَرَحْمَتِ حِكْمَتِ
 غَيْرَتِ طَهَارَتِ صَلَاتِ زَكَاتِ عِبَادَتِ عِبْرَتِ
 قِيَافَتِ أَعْضَاءِ دُعَاءِ فَاتِحَةِ تِجَارَتِ كِتَابَتِ
 صِنَاعَتِ زِرَاعَتِ مَسْجِدِ مَكْتَبِ خُزْنِ مَطْبَعِهِ
 مَدْرَسَةِ فَرَسِ بَاقِرِ شَاكِرِ صَابِرِ ذَاكِرِ قَاهِرِ
 كَاظِمِ بَصِيرِ سَمِيعِ خَبِيرِ حَلِيمِ قَدِيرِ غَفُورِ
 شُكُورِ صَبُورِ ضُرُورِ جَسُورِ أَحْمَدِ أَكْبَرِ
 أَصْغَرِ أَحْسَنِ أَعْلَمِ عَزِيزِ مَلِكِ هَمِيهِ صَحِيحِ
 دَقِيقِ مَنِيهِ شَدِيدِ نَيِّبِ عَدْلِ عَدْلِ عَدْلِ اللَّهِ
 الرَّبِّ الْحَقِّ الْغَفَّارِ السَّتَّارِ الْجَبَّارِ الرَّحْمَنِ
 الصَّلَاةَ السَّلَامَ الصِّدِّيقَ الشَّهِيدَ الصَّابِرَ

﴿ فصـ ل ﴾

﴿ هر توری سوزلر ﴾

از آزیادغه آلدروب و یازدروب آنکلاتوب او قوتمق کربک
بولور • حفظ مشقت بولسه تکلیفی اید لماس

بِسْمِ اللَّهِ ﴿ دینم اسلام ﴾ پیغمبرم محمد علیه

الصلوة والسلام ﴿ الله تعالی بزنی یوقدن بار

قیلدی ﴾ تن یاراتدی ﴾ جان ویردی ﴾ کورورگه

کوز ویردی ﴾ توتارغه قول ویردی ﴾ یروورگه

ایاقی ویردی ﴾ سبق او قورغه وینخشی سوزلر

سویلشورگه تل ویردی ﴾ بلورگه ذهن ویردی ﴾

آشارغه نعمت ویردی ﴾ و او قورغه و عمل

قیلورغه قران ایندردی ﴾ الله تعالی ننگ بزگه

ویرگان نعمتلرینه شکر قیلامز الحمد لله

رب العالمین ﴿ محمد علیه الصلوة والسلام بزگه

دین و ایمان او گراتدی ❀ علم او گرانور گه
 بیوردی ❀ آتا آناغه یخشی لق ایتار گه بیوردی ❀
 قرنداش لرغه شغقت ایتار گه بیوردی ❀ وهم
 فقیر لر گه یار دم ایتار گه بیوردی ❀ خیانت
 قیلودن یا لغان سویلاودن و باشقه یمان سوز
 سویلاودن طیدی ❀ وهم هر تور لی یمانلقدن
 واد بسز لکدن طیدی ❀ بز لر محمد صلی الله علیه
 وسلم نذک یخشی یولنی کور ستکانی ایچون
 یمانلقدان طیغانی ایچون انکا رحمت او قیهمز
 و صلوات ایتامز ❀ صلی الله علیه وسلم ❀

❀ فص ————— ل ❀

اسلام دیننده اول الله تعالی نذک بر لکینه گواهلوق
 و یرمک و محمد علیه السلام نذک حق پیغمبر

ایدکینه گواھلق و یرمک فرضدر ❀ لا اله الا الله
 محمد رسول الله ❀ ایکنچی بش وقت نماز او قومق
 فرضدر ❀ او چنچی رمضان اینده روزه توتوتی
 فرضدر ❀ دور دنچی - یلده برقات زکات و یرمک
 فرضدر ❀ بشنچی عمرده برقات حج قیللق
 فرضدر ❀ زکات و حج باب کشیگه فرضدر ❀
 فقیر کشیگه فرض دگلدر ❀ فرضنی قیلغان آدمگه
 دنیاده برکت اخرتده جنت بولور ❀ فرضنی
 قویغان کشی و هر یاوز کشی دنیاده بختسن
 بولور یمان جزا تابار اخرتده تموغغه کروپ
 اوتقه یانار . هر کمگه کورکام خلقلی و یخشی
 فعللی بولوق تیوشدر ❀ کورکام خلقلر ❀
 بار نعمتکه شکر قیللق ، از بولسه ده قناعت

ایتمک، بلا کلسه عبر قیلمق، قضاغه راضی بولمق،
 اتا اناغه و استاذغه خدمت و حرمت ایتمک،
 الوغلا رغه تعظیم ایتمک، کی چکلر گه شفقت
 قیلمق، عالملرنی و فقیرلرنی دوست توتوق،
 فاسق و یاوز کشیلردن قاچمق، سبق او قورغه
 علم او گرانور گه تروشوق، بیخشی سبق او قوغاچ
 کسب ایتمک، دین اشینی دنیا اشندن الده کورمک
 صدقه و یرمک کبی ﴿ یمان خلقلر ﴾ تکبر
 بولمق، کشیننی الدامق، کشینگه یمان نیتده
 بولمق، کونچیلک قلمق، الوغلا رغه ادبسرلیک
 ایتمک، اوغرلمق، فقیرلرنی خورلمق، کشیلر
 اراسنده سوز یروتمک، اورنسر حیوانلرنی
 رنجتمک کبیلر ﴿

بَسْ اِي بِالَا يَخْشَى بُولاسْنِكْ كَلْسَه * دَنِيَادَه
 وَاخِرْتَدَه بَخْتَلِي وَمَاقْتَاوَلِي بُولاسْنِكْ كَلْسَه *
 اَوْ شَبُور وُ شِچَه كُورْ كَامْ خَلْقِي بُول * اَتَانْكَا وَا نَانْكَا
 بُولِ صُون * اَلْاَرْغَا خِدْمَتِ قِيل * اَلْاَرْنِكْ
 اَيْتْكَانْ سوز لَرِي نِي توت اَلْاَرْنِي رَنْجُوتْمَه * هَر
 قايو اَلْوُغْ كُشِينِي اَلْوُغْ كُور * اَلْاَرْدَنْ اَدَبْ
 ساقْلَه * فَقِير وَا چ كُشِيلَرْنِي قَزْغَان * بَرَا وَا گَادَه
 زِيانْ كَيْتُورْمَه * اَشَاكِي وَا وِيَاتِ سوز سُو بِيْلَامَه *
 يالْغَانْ سوز بَرْدَه سُو بِيْلَامَه * اَيْنِكْ نِچَارْ بِالَا يالْغَانْچِي
 بِالَا بُولُور * بَرَا وَا نِنِكْ سوز نِي اِيكَنْچِي كُشِيگَه اَيْتْمَه
 بَر كُشِينِيْدَه اَلْكَلامَه * كُشِيْدَنْ كُولْمَه * اَوْزْ نَكْنِي
 كُشِيْدَنْ اَرْتَقْ كُورْمَه * مَاقْتَا نِچَاقْ بُولْمَه * هَر كَمْگَه
 سَلامْ وِيرو چن بُول * اَوْ رَا مَدَه نَرْسَه اَشَامَه * هَر

اَشْنَكْدَه يَخْشَى وَالْوَنَعُ كُشَيْلِرْ كَبِي بُولُوغَه طَرْشُ ❀
 كُورْ كَامْ خَلْقِي بُولْغَانْ كُشَى دُنْيَا دَه وَاخِرْتَدَه
 بَخْتَلِي وِدَوْلْتِي بُولُورْ يِمَانْ خَلْقِي كُشَى دُنْيَا دَه
 وَاخِرْتَدَه خُورْ بُولُورْ وِهْرْ وُقْتْ جِغَالِي بُولُورْ ❀

❀ اعضاء انسان ❀

بَاشْ سَاجْ قَاشْ كُوزْ قُولَاقْ اَغْزْ تَلْ اَيْرِنْ
 تَشْ اِيكْ مَوِيْنْ بُوغَازْ كُورْ كَرَكْ اَرْقَه يِيْلَكَه بِيْلْ
 قَابَرْغَه قُورْ صَاقْ قَارِنْ كِنْدَكْ قُولْ بَارْمَقْ
 تَرْنَاقْ اُوچْ بِلَازْ كْ بِلَاكْ تَرْسَاكْ قُولْتُوقْ
 اَيَاقْ بُوَطْ تَزْ بِالْطَرْ طُوبُقْ تَابَانْ يُوْرَكْ
 اُوْبِكَه بَغْرْ

❀ حيوانات ❀

اَتْ تَايْ صَغْرْ اُوْگُوزْ بَزَاوْ صَارُقْ كَجَهْ تَكَه
 بَكَايْ تَاوُقْ اَتِچْ چَبْشْ اُوْرْدَكْ قَازْ بِيكَه كُورْگَه

کُوکَرُ چِیْنِ قَارَغِه چَاوْکِه قُوْزْغُوْنِ صَغِرْ چِقْ
 سَانْدُوْغَاچْ قَارْلِغَاچْ کَاکُوْکْ قَارْچَغِه چِچْنِکْ
 چَاچِقْ تُوْرْغَایْ

﴿ اَسْمَاءُ دِیْنِیَهِ ﴾

تَنْکَرِیْ پِیْغَمْبِرْ فَرِشْتَه صَحَابَه بِنْدَه اُمّتِ اَوْلِیَا
 عَزِیْزِ اِمَامِ مَجْتَهِدِ مَوْذَنْ وَاَعْظِ خَطِیْبِ اسْتَاذِ
 مَعْلَمِ شَاگَرْدِ اَتَا اَنَا بِالَا مَوْمِنِ مَسْلِمِ مَسْلَمَانِ
 مَوْحِدِ یَهُودِیْ مَجُوسِیْ حِلَالِ حَرَامِ اَیْمَانِ اِسْلَامِ
 اِعْتِقَادِ تَصَدِیْقِ اَقْرَارِ نَمَازِ رُوْزَه زَكَاتِ حِجْ
 طَاهَرَتِ نِیْتِ رِکْعَتِ تَکْبِیْرِ تَحْرِیْمِه قِیَامِ ثَنَاءِ
 قِرَاَتِ رِکُوْعِ سِجْدَه قَعْدَه تَشْهَدِ صَلَوَاتِ دَعَا
 سَلَامِ فَرِضِ وَاِجِبِ سُنْتِ مَسْتَحَبِ مَبَاحِ مَكْرُوْهِ
 حَرَامِ مَغْسَدِ حَقِّ بَاعِلِ صَوَابِ خَطَاِ رَاسْتِ
 تُوْغْرِیْ یَانْکَلِشِ سَهْوِ تِلَاوَتِ دَرِسْتِ سَحْرِ

اَفْطَارُ اَمْسَاكَ مَفْطَرُ نَصَابِ نَامِي التَّوْنِ

كَهوشِ مَصْرُوفِ غَنِي فَقِيرِ مَسْكِينِ مَسَافِرِ

اِحْرَامِ عَرَفَةَ طَوَافِ كَعْبَةِ حَظِيمِ مَقَامِ صِغَا مَرُوءَةِ

سَعَى عَرَفَاتِ مَنَا مَزْدَلِغَةِ عَمْرَةَ *

يِرْ كُوكِ دَنْكَزِ يَلِغَةِ تَاغِ تَاشِ كُولِ اَرْقِ قِيوِ

اُورْمَانِ بَاغْچِهْ بِلَرْنِ اَيْنِشِ بَاصِدِ اَشْنَا

يِلْتَزِ قُوْيَاشِ اَيِ بِلُوطِ يَغْمُورِ يَاشِينِ قَارِ

بُوزِ كُوكْرَاوِ يِيْدِگَانِ عَرِشِ كُرْسِيِ جَنَّتِ

اَوْجِمَاحِ جَهَنَّمِ تَمُوعِ مَعْرَاجِ قَلَمِ لُوحِ مِيْزَانِ صِرَاطِ

— كَايِهْ —

بُرْ كُشِي نُنْكَ اِيكِي اُوغْلِي بَار اِيْمِشِ بُرْسِي

صَادِقِ اَتْلِي اِيكِنچِي سِي صَابِرِ اَسْمَلِي . بُولَارْنِي

اَتَالَارِي اَوْقُورْغِه مَكْتَبِكِه بِيْرْگَانِ . صَادِقِ

مکتبکه بارغانده قایتقانده برده توقتامای
 اوینامای چوراغان کشیگه سلام بیروب
 مکتبده چاغنده سبق او قوب یازوبقنه ، بالالر
 برله اوینامای سویلاشمای ، تر وشوب او قوغان
 صادقنی شولای بولغانغه کوره آتاسی آناسی وهم
 چیت کشیلر بیک یار اتاباشلاغانلر . هر وقت -
 صادق ادبلی انصافلی بالا انشاء الله زور ایغاچده
 توفیقلی بختلی بولور دیوب خیر دعاء قیلا
 باشلاغانلر .

اما صابر سبق غه بارغانده قایتقانده توقتاب
 اویناب کوچی یتکاننی قیناب مکتبده وقتده
 سبقنی بخشی او قومای بالالر برله سویلاشوب
 کراکمسکه تشقه ایشک الدینه چغوب - چونسز
 یورگان . خلفه سیننک و آتا آناسیننک سوزلرنده
 بیک توتماغان . بوسابر نی کچکنه دن خلق یمانلاب
 رنجوب صابر برده صادقغه او خشاماغان بیک

ادبسن دیوب سویلی باشلاغانلر اتا آنالریده
تشدن بیلر ماسالرده اچلرندن صابرنی یاراتمای
باشلاغانلر ❀

زور ایغاچ صادق بیک بختلی یخشی بای بولغان
اما صابر نادان بختسن یمان فقیر بولوب قرداشی
صادقده خدمتکه کر وشوب کوچکه تاماغنی
تویدرغان * مونا کچکنه وقتده ادبلی بولوب
سبقتی تر وشوب او قوغان بالا نچوک بختلی
وهم بای بولغانده - سبق یخشی او قومغان
او سال بالا نیندای بختسن فقیر یمان بولغان ❀

❀ ————— ❀
کایه

عبدالله اسملی کشی ننگ شاکر، ذاکر، حامد اسملی
اوچ اوغلی بار ایکان. بولار بر کون اتالاری الوب
قایتقان آلمانی رخصتسن بر گالاشوب آشاغانلار.
آتالاری بلوب بولارنی جوابقه چاقورغان. شاکر
ایتکان (من آشامادم ذاکر بر له حامد آشاغانلر)

دیو . اشامادم دیت یالغان ایتکان و هم کشی
عیببینی آچقان اوشبو و ایکی تورلی گناهی ایچون
آتاسی قامچی برله صوغب قارایگی بولمه گه
جابقان . ذاکر (من اشامادم دیگان کیم اشاغانینی
ایتگان . آتاسی مونی قینما یغنه جابقان حامد
برده یالغان سو یلمای تورغان عقلمی بالا ایکان -
نی کور سامده توغر یلقدن کوریم دیب آتاسینه
قورقبقنه) خطالق برله اشاغان ایدم) دیب
جواب بیرگان توغری ایتکان ایچون آتاسی
تکسین ایدوب رحمت او قوغان ❀ توغری
سو یلاو بیک فائده لی ایکان یالغان سو بلا و کشی
عیبن ایتو بیک یمان ضرر لی ایکان ❀

❀ ————— ❀
کایه

ایکی بخش کیونگان بالا بز ناچار کیوملی بالاغه
او چراب - برسی استونک باشنک بیک ناچار
ایکان منم بور کده بیشماتمه بیک بخش دیگان

آنکا قارشى ايكنچى بخشى كيوملى بالا ايتكان
 كيوم برله ماقتانو خطا اش كيومنى چرمش
 بالاسينه كيور تسانكده كيار باغاناغه جابسانكده
 ترور بيك كراكللى اش سبق بخشى او قو كور كام
 حلقلى بولودر بو ايسكى كيوملى بالانك او قوى
 خلقى بزدن بخشى بولسه مرتبه سى بزدن يوقارى
 بختى بزدن آرتق بولور ديدى . بوسوز لر نى
 ايشو تگاچ ناچار كيوملى بالا اولگى ماقتانغان
 بالاغه رنجوب قارغاب ايكنچيسينه خير دعا
 قيلوب كتدى . اولگى بالا خلقسنز عقلسنز
 ماقتانچاق ايكان هم كشى رنجوتكان ايكنچيسى
 عقللى انصافلى ايكان خير دعا الغان *

* ————— كايه *

بر عقللى بالا استون يابقان طبق برله كورشىگه
 نرسه آلوب بارغانده بر آدم او چراب بو طبقده
 نى بار ديب سور اغان عقللى بالا جواب بديرگان

نی ایکاننی بلورگه یاراسه اُستون قابلاماسلر

ایدی دیب بیک یخشی جواب بیرگان *

✽ هر تورلی فائده لی نصیحت ✽

صبر ایتکان مرادینه یتکان * صبر شادلقننک

اچچی اشغوا وکنو اچچی * صبر الله تعالی دن

اشغو شیطاندن * عقلی تلسز، تلی عقلسزدن

ارتق * احمق ننگ عقلی تلنده، عقلی ننگ تلی

کونکلنده * یخشی یولداش یخشیلقغه کوندر

یهمان یولداش یولدن ازدر * هر کشی سویلگانده

یخشی طنکلا آنکلار سنک اوزنک کوب سویلمه

قتولور سنک *

کشی برله بولشمه اوزنک برله بولش * کشیننک

اوزینه قارامه سوزینه قاره * اوزنکاسویگاننی

کشیگاده سوی اوزنکاسویمگاننی کشیگاده سویمه *

بوکونکی اشنکی ایرته گه قالدرمه * هر اشنده

تجر به لو بول بلمنک آرتور * هر کیمگه اشانمه

آلدانورسنگ * اوزنکدن کیم و فقیر کشیننی

خورلامه * اوزنکنی کشیدن ارتق کورمه * بر

کشیگه بلا و قضا کلسه شادلانمه * بر کشیننگده

کونکلین صندرمه * احمق و نادان کشی برله

جوابلاشه بلکه آنکایول قوی * قولنکدن کلماسلک

اشکه کرشمه * الوغدر آلدنده سندن برسوز

صوراماسالر سوز گه کرشمه * کشی یاراتماسلیق

اشنی اولاقده ده قیلمه * آقرون بارغان قویان

آرتندین یتکان * اشوقغان اشقه تشکان * کینکاشسن

کشی اوکنچ کورر *

﴿ مواعظ ﴾

بر آدم دوستینه خط یازغان خطنده ایتکان خلقنی

وعظله فعلنک برله، تلنک برله گنه وعظلمه *

یعنی کشیننی بخشیلقغه دیهلسنک اول اوزنک

بخشی بول * هرکم اوز عیبینی کورسه کشی عیبینی

کوره الماس * هرکم الله تعالی ویرگانگه راضی

بولسه قايغو کور مس * هر کم کشيگه قيو قازوسه
 اوزى تشار * يعنى کشيگه زيان قصد ايتسه قصد
 ايتکان زيانى اخيرده اوزينه قايغور * هر کم
 قرنداشيننك پرده سين يرتسه اوز بالالريننك
 عيپلرى آچلور * اوز يمانلقينى اونوتقان آدم
 کشى يمانلقينى زورغه صايور * کشيگه تکبرلك
 قيلغان کشى خوارلقغه تشار * اوز عقلى برله
 غرورلانغان کشى يالغشور * الوغلىر وعالملىر
 مجلسنده بولغان کشى الوغلىق کورر * کوب
 اويون سوز سويلشکان کشيننك قدرى کيدر *
 هر کهننك سوزى کوب بولسه گناهى کوب بولور *
 کورکام خلق ايندگو يولداشدر * ايگى عز برننك
 برسى يولداشينه ايتکان آدم بالاسنده نيچه تورلى
 عيب بار * يولداشى جواب ويرگان صاناب
 بتورگوسز عيب بار * ولکن تلينى ساقلاسه
 کوب سوبلشمسه بار عيبده قابلانور * على

رضی الله عنه ایتدی عقل کامل بولوب يتسه سوز
 از ایور * هر ایرته وکیچ باشقه اعضالرغه تل ایتور
 ایکان فی حالنکز بار دیو اعضالر تلگه جواب ویرورار
 ایکان سن تیک تور سانک بر ننگ هاملز یخشی دیو *

﴿ فص ————— ل ﴾

بر کیچه وکنلز بر تاولیک بولا * تاولیکده یکر می
 دورت ساعت * بر ساعتده آلتمش دقیقه (مینوت)
 بولا * بر آٹنه اچنده یدی تاولیک - یدی کون
 یدی تون) * یدی کون ننگ اسملری بونلر در *

شنبه یکشنبه دوشنبه سهشنبه چهارشنبه پنجشنبه
 ۰۰ - ۰۰۰ ۰۰ - ۰۰۰ ۰۰ - ۰۰۰ ۰۰ - ۰۰۰ ۰۰ - ۰۰۰ ۰۰ - ۰۰۰

جمعه * هر جمعه کون بیرام کونیلر * بر آی

دورت آٹنه بولا * بر ییل اون ایکی آی *

مسلمانچه آی اسملری محرم صفر ربیع اول

ربیع ثانی جمادی اولی جمادی ثانیه رجب

شعبان رمضان شوال ذوالقعدة ذوالحجه *

بو آیلر برسی اوتوز کون، برسی یکر می

توقز کون بولور * بتون یلده اوچ یوز

ایلی دورت کون بولور *

یل باشی محرم ابی ننگ اول کونیلر محرم ننگ

اونچی کونی (عاشورا) بیرمیلر * ربیع اول ننگ

اون ایکنچی کیچی پیغمبر مز محمد صلی الله علیه

وسلم توغان بیراملر (مولد) بیرمی دیورلر .

رجب ننگ اول اطنه کیچی (رغائب) بیرمیلر .

شعبان ننگ اون بشنچی کیچه سی (برائت)

بیرمیلر . رمضان شریف آینده روزه توتارلر *

بتون ابی یحشی مبارک آیدر * رمضان ننگ یگرمی

یدنچی کیچه سی (قنر) کیچه سی در الله توغری

کتورسه . شوال ننگ اول کونی (عید) کونیلر

ذوالحجه ننگ توقزنجی کونی (عرفه) کونیلر

حَجِّ قَيْلِنَه تُوْرغان كُونْدُر اُونُچِي كُونِي قُرْبَانُ
چَالُو عَيْدِيْدِر *

﴿ فص ————— ل ﴾

اَبْجَد هُوْر حَطِي كَلْمَنْ سَعْفَص قَرَشْت تَخَذ
ضَظَف

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿ توحيد = تهليل ﴾

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ *

﴿ شهادت ﴾

اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله *

﴿ تفصيل ايمان ﴾

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَا ئِكْتِهٖ وَكْتَبِهٖ وَرَسُوْلِهٖ وَاليَوْمِ الْاٰخِرِ

وَالْقَدْرَ خَيْرِهِ وَشَرَّهُ مِنْ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثَ
بَعْدَ الْمَوْتِ

﴿ حَوْقَلَةٌ ﴾

لِأَحْوَالٍ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ . ﴿ ثَنَا ﴾
سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى
جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ *

﴿ تَشْهَدُ = تَحِيَّاتٌ ﴾

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ * السَّلَامُ
عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ * السَّلَامُ
عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَوَاتُ شَرِيفِهِ اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ﴿
اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ

عَلَىٰ اِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ *

❖ دعاء جامع ❖

رَبَّنَا اَتْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا

عَذَابَ النَّارِ *

❖ فصل ❖ سبق او شبو مرتبه گه ايرشكاج هفتيك باشلانور
بالاغه سهولت ايچون بلاد اسلامه سورء فاتحه او قوغاج
قل اعوذ برب الناس دن باشلاب يوقاريغه تابا او قوب
بارمق عادت اولمشدر .

بالاغه قرآن او قوتقانده درست تلفظ قيلدرمق

لازمدر (ث) (س) (ص) حرفلرينى ايروب (ح)

(خ) حرفلرينى (ع) (غ) (وهم) (ض) (ظ) حرفلرينى

تجويد قاعده سنچه ايروب ايتوگه او گرتمك

واجبدر . خطاغه ملكه ايتمگان لساننى درستكه

عادت قيلدرمق آسانراق بولور . اكر بالانك

(اَلْحَمْدُ) اورنينه (اَلْحَمْدُ) (اَلْعَالَمِينَ) بدلينه

(اَلْغَالِبِينَ) (اَلْمَغْضُوبِ) بدلينه (اَلْمَغْضُوبِ)

دیماکینه خلفه راضی بولوب او تکارسه عاصی
 بولور و هم بالائی اعمال قیلغان بولور .
 ودخی ادغام اظهار اخفاء ترقیق تغخیم ،
 وقف ، ماده لرنده قواعدنی بلدرمک مرتبه سی
 بولماساده مقتضاسنچه او قورغه او گراتو
 تیوشلیدر . بالاغه من ربك ده نوننی ظاهر ،
 رانی نچکا ایتودن نوننی ، اغه کر وتوب رانی قالون
 قیلوب من ربك دیوب ایتو چیتون تو گلدر .
 باری خلفه قراءت برله نماز او قوچی و هم بالا حقنده
 بر آرشهفتلی بولمق کرك . بالاغه هر سبقنی
 خصوصاً قرآن سبقینی آ از بیرمک تیوشدر .
 بو سرتبه ده قرآنی آ از بولساده درست ایتورگه
 او گرنهک مقصوددر . باشقه کتابده بخششی تانو غاچ
 نی ایتکانینی آنکلاو و کونکل گآ الو مطلوبدر .
 یوقارغی دعالارنی او قوب حفظ ایتکاچ ابجد
 حسابینی ورقملرنی تعلیم مناسب اولور *

﴿ رقمبر ﴾

(۱) || (۲) || (۳) || (۴) || (۵) || (۶) || (۷) || (۸) || (۹) || (۱۰) ||
بر ایکی اوج دورت بش آلتی یدی سکنز توقز اون

بش رقمینی گاها (۵) یا که (۱) قویار لر *

ابجد حسابی

ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
ی	ک	ل	م	ن	س	ع	ف	ص
۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰
ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ
۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰	۶۰۰	۷۰۰	۸۰۰	۹۰۰
پ	ب	ج	ک	ک	ز	لا	لب	
۱۲	۱۳	۱۴	۲۴	۲۴	۲۷	۳۱	۳۲	
م	ب	ص	ن	ن	ز	س	س	
۳۲	۳۸	۴۸	۵۵	۵۵	۵۷	۶۳	۶۸	
ع	ع	ف	د	د	ص	ق	ق	
۷۱	۷۹	۸۴	۸۴	۹۵	۱۰۴	۱۴۷	۱۴۷	
ر	س	ذ	ن	ن	ظ	غ	غ	
۲۶۲	۷۵۲	۸۴۱	۹۷۵	۹۷۵	۱۰۴۴	۱۰۴۴	۱۰۴۴	

اوشبو یازلمش حسابلر فی آنکلاتیق ذهن او تکور لاو ایچون

مفید بولور .

سوال

اللَّهُ تَعَالَى نُنُكُ
بِذَلِكَ حَتَّى نِي

جواب

الله تعالی نی کامل تانومق
وانکا اطاعت قیلیق یعنی
بوی صونہق

الله تعالی نی نیچوک
تانیسنک

الله تعالی باردر وهم بردر
تینکی و اوخشاشی یوقدر

الله تعالی گه اطاعت
نیچوک

الله تعالی قرآندہ بیورغان
نرسہ لر نی قیلیق و طیفان
نرسہ لر دن طیولہق

پیغمبرنک امتندہ
حقی نیچوک

پیغمبر نی راستلامق وانکا
ایارمک

سننک پیغمبرنک کم

پیغمبرم اخیر زمان پیغمبری
محمد علیہ السلام

پیغمبر گه ایارمک
نیچوک

الله تعالی دن کلتورہش دین
و شریعتینی قبول ایتمک
وسنتلرینی توتومق

اسلام دینی نی

پیغمبر من محمد علیہ السلام
الله تعالیٰ دن کلتور مش دین
و شر یعتدر

آتا آنا حق نی

آتا آناغه بوی صونمق کړک
وانلر نی الوغلامق و بیورغان
خدمت لرینی اوتامک کړک وهم
نیچو کته کونکلرینی تابارغه
طرشعق کړک

استاذ و خلفه ایچون
نیچو ک اش قیلحق
کړک

استاذ و خلفه لر نی الوغلامق
و خدمت و حرمت قیلحق کړک
وانلر نناک نصیحت لرینی
طنکلامق کړک

باشقه کشیگه نی
روشلی قیلحق کړک

اوز نکلن الوغنی آتا کبک
کورب حرمت قیل و کو چاکی
بالا کبک کورب شفقت قیل
وقورد اشنی قرنداش کبک
کورب دوستلق قیل و هر
کمه فائده تیکر و گه طرش
زیان تیکر و دن ساقلان

بخشی او قوغان بولور کشیگه
محتاج بولمس

اینک بختلی کشی کم

نادان بولور وهم کشی ایشکینه
محتاج بولور

اینک بختسز کم

آدمیلر گه فائده تیکر و چی
کشی

اینک بخشی کم

کشیکه زیان ایتو چی

اینک یمان کم

دائم آخرتینی ایسنده تتوب

اینک عقلی کم

آخرتی ایچون حاضر لانو چی

آخرتینی اُنوتقان و هر دائم

اینک احمق کم

دنیا آرتندین چابقان

بالالری جونلی بولور یعنی

اینک بختلی آتا

بخشی او قورلر وهم توفیقلی
بولورلر

نیچوک آتا

بالالری عقلسز و جونسز

اینک بختسز آتا کم

بواغان آتا

اينك همتلى كشى كم | اوز فائده سينه طر وشقان

كبك كشى فائده سينه ده

طر وشور اوز فائده سي

بر له گنه قناعت قيلماس

همتسز كشى كم | اوز فائده سينه غنه قاراب

كشى فائده سي اچون

قايغورمغان كشى

فص ————— ل

تا وليكده نيچه ساعت | يكرمي دورت ساعت

بر ساعتده نيچه دقيقه | آلتمش دقيقه

دقيقه نى ديهك | دقيقه روسچه مينوت ديهك

آطنه ده نيچه كون | يدى كون

اسپارى نيچوك | شنبه يكشنبه دوشنبه سهشنبه

چهارشنبه پنجشنبه جمعه

بر آى نيچه آطنه و نيچه | بر آى دورت آطنه او توز كون
كون | قايسى يكرمي توقز كون

بر يلد. نيچه آى بار | اون ايكي آى بار

اسملری نیچوک

محرم صفر ربیع اول ربیع ثانی جمادی
اولی جمادی ثانیہ رجب شعبان رمضان
شوال ذوالقعدہ ذوالحجہ

یل باشی قایسی کون

محرم آییننک اول کونی

بتون یلده نیچه کون

اوچیوز ایلمی دورت کون

محرم آیندن باشلانغان
یل نیندای یل

بو یلغه آی یلی دیورلر عربچه
(سنهء قهریه) دیورلر مسلمانلر
یلی اوشبو یلدر

باشقه تورلی یل بارمی

بارقویاش یلی بار عربچه (سنهء
شمسیه) دیورلر

سنهء شمسیه ننگ باشی
قایجان

سنهء شمسیه باشی غنوار ننگ اول
کونیدر

سنهء شمسیه نیچه آی

سنهء شمسیه ده اون ایکی آی

قایو آیلر اسملری نیچوک

غنوار فبرال مارت آپریل
مای ایون ایول آغوست سنتابر
اوکتابر نویابر دیکابر

سنهء شمسیه نیچه کون

اوچیوز آلتمش بش کون

نصاری قاشنده قایسی
سنه (یل) تتولا

غنواردن باشلانغان سنهء شمسیه
تتولا

دورت فصلغه بولنه ياز فصلى جاى فصلى كوز فصلى قش فصلى	سنه شمسويه نيچه فصلغه (الوشكه) بولنه
---	---

مارت آپريل مای بونلرغه (ياز توقسانى) ديورلر	ياز فصلى قايو آيلر
--	--------------------

ايون ايول آغوست بونلرغه (جاى توقسانى) ديورلر	جاى فصلى قايوار
---	-----------------

سنتابر اوكتابر نويابر بونلرغه (كوز توقسانى) ديورلر	كوز فصلى قايوار
---	-----------------

ديكابريغينوار فبرال بونلرغه (قش توقسانى) ديورلر	قش فصلى قايولر
--	----------------

$\begin{array}{ccccccc} \text{و} & \text{و} & \text{و} & \text{و} & \text{و} & \text{و} & \text{و} \\ \text{ه} & \text{ه} & \text{ه} & \text{ه} & \text{ه} & \text{ه} & \text{ه} \\ \text{د} & \text{د} & \text{د} & \text{د} & \text{د} & \text{د} & \text{د} \end{array}$ مهل ثور جوزا سرطان اسد سنبله ميران عقرب قوس جدى دلوحوت	فارسي آيلرنىنك اسملارى نيچوك
---	---------------------------------

فص ————— ل

بش نرسه اوژره	دين اسلامنىك بناسى نيچه نرسه اوژره
---------------	---------------------------------------

برنجى الله تعالى نىك برلكينه ومحمد عليه السلام نىك راست پيممبىز بولد قينه اينانمى وگواهلقي ويرمك	قايولر
--	--------

ایکنچی بش وقت نماز اوتامک
اوچنچی رمضان آیند، روزه توتوق
دورتنچی زکات ویرمک بشنچی
کوچی یتکوچی بولسه حج قیلهق

دورت فرض بار اولگیسی یوزین
یومق ایکنچیسی ایکی قولین یومق
ترسکلری برله اوچنچیسی باشنک
چار یکینه مسح قیلهق دورتنچیسی
ایکی آیاقنی یوق تو بقلاری برله
تیمم صوغوب او قومق کرک

طهارتده نیچه فرض بار
قایولر

صوبولماغانده نیچوکرک
نماز او قورغه کرک

دورت فرض بار اولگیسی نیت قیلهق
ایکنچیسی پاک یر جنسین تابهق
اوچنچیسی پاک یر جنسینه ایکی قولی
برله بر اوروب یوزین سپامق
دورتنچیسی ینه بر اوروب ایکی
قولین سپامق

تیمم ده نیچه فرض بار
قایولر

اون ایکی اولی پاک صوبرله طهارت
آلهق ایکنچیسی پاک اورن اوچنچیسی
پاک کیوم دورتنچیسی وقت کرمکی
بشنچیسی قبله غه یونالمک آلتنچیسی
اوقیاچی نه - ارنی نیت قیلهق
یدنچیسی ق - ولاق قاغو تکبیری
سکزنجیسی قیام یعنی آیاتی اوزره

نمازده خلافسز فرض
نیچه

قایولر

تورمق توقرنچیسى قراءت يعنى
قرآن او قومق اونچیسى ركوع
اون برنچیسى ایكى قات سجده اون
ایکنچیسى نماز اخبرنده اوتورمق

﴿ فصه ————— ل ﴾

ای صبی عقلالی بولاسنك كلسه اینك یخشی كشی بولایم دیسنك
اوز نكنی خلقغه كلكی ایتمايم دیسنك اوشبونصیحتلر نی توت
كونكلنگه یخشی آلشول نصیحتلر بوینچه اش قیل * یاشلكن
الله تعالی غه عبادت قیل * بش وقت نمازنی كتاب فوشقان
روشچه اوتاگل * آتاو آنانكا واستاذنكا حرمت وغد مت قیل *
وهر بر اوز نكندن الوغغه بول قوی آندن ادب ساقلا *
اوز نكندن كوچككه شفقت و یاردم قیل * هیچ كگاه ظلم قیلمه *
هیوانغه تیمكه آنارنی رنجتمه * هر كهنی بیگرا كده فقیر
كشینى بیاك قزغان * هیچ كمنك عیبى كشیگه سويلمه *
اگر ممكن بولسه اولاقده یهوشاقلق برله اوزینه ایتوب
آنی اول عیبدن بیزدر رگه طرش * كشی نك بر گناهی
بولسه اول كشی ایچون چین كونكلنگ برله قایغور * اوز
كونكلنگدن اوز نكنی بیگرك عیبلى و گناهلى كور * خلق
آراسنده بولاسنك آلدن سويلارگه قزقمه * كشی سويلگاننى
طنكلاوچان بول كشیگه اویرانك انچی اوزنك اوگرا نورگه

وفائده آلورغه طرش * سننك سوزنكى كرا كسنوچى بولسه
 صور اغاج كرا گنچه گنه آزغنه سويله * خلق آلدنده
 كيشيگه تيگنا تورغان سوز سويلاي كورمه بواش بيك
 عيب اشدر * صراط كو پرفندن كيچوب چنتمكه كروب
 اوتور ماغان كشي اوز عيننى تيكشور ماينچه كشي عيبنى
 تيكشور مك كيشيگه تيمك بيك عقلسز لقدر *

آشا و اچوده بيك كرا گنچه گنه آشا و اچ تيوشلى وقتنده غنه *
 * اورامده ياكه مدرسه قوراسنده آشامق ادب سز لكدر *
 كوزنك تشكان هر نرسه كه قزومه * قولنكا تشكان آغغه حلوا
 و باشقه فائده سز نرسه آلمه * آلسنك كرا كتابنكى آل *
 كتاب كرا كمسه آنانگيا كه آنانكا صافلارغ قوى * آش و صو
 كى نرسه لر نيمده اسراف ايتمه *

بر آدمدن بر خبر ايشتمكاچده حاضر اوق اشانمه * عقلنكا
 سالوب او يلاب قاره * اشانورلى بولسه اشانور سنك
 اشانماسلى بولسه قولاق سالماز سنك * قولنكا بر كتاب
 كرسه اول كتابنى بتكانچه او قونك * آندن فائده
 آلورغه قاره * او قوغان نرسه نكنى آنكلاب او قورغه
 و كونكلنكه آلورغه طرش * كتابده بر قصه كور سنك يا كه
 كشيدين ايشتمسك آندن عصه آل * هيچ كشيمنك اوزينه
 قارامه سوزينه قاره * فائده لى اشنى معنالى سوزنى قايد.

وگمده بولسه ده آلورغه طرش * یالغاندن غبانندن ساقلان
 هر اشدہ توغری بول * اوز نکا زیان کلوردای بولسه ده
 راستلقدن آیر لمه آخری خیرلی بولور * قول آیاقنک
 کرلی بولسه سون پاکیزه بولسون باچراقلقدن ایراق بول *
 وجینا قسرلقدن قاج * اوستنک باشنک ایسکی بولسه ده بتون
 بولسون * هر مراد نکنی الله تعالی دن سوره * علم اشنندن
 باشقه ده کشیگه یالمنه * هر اشدہ الله تعالی گه توکل قیل

فصه ————— ل

موندن صونکره سوال جواب طریقیچه اوشبو کلمه لر فی بلد رماک
 وهم بالالارغه بر برندن سوال و جواب ویر وگا اوگراتمک کرک

جواب

سوال

عقللی کشی بای کشیدن آرتق

عقللی کشی آرتقهو

بای کشی آرتقهو

آننک ایچون عقللی کشی مال تابار

نی ایچون بولای

ولکن عقلسز بای کشی قولند اغی

مالینی ساقلائی آلماس آخر بر کون

مالندن آبراور *

عقل آرتق

عقل آرتقهو علم آرتقهو

علم بیک شرافتلی نرسه بولساده

نی ایچون

عقلسز كشيده بولسه فائده سي
 آرز بولا علمنى اور نسز صرف قىلا
 قدر سز ايتنه علمندن اوزيده
 كشيده كوب فائده كورمى
 اما عقل كشىنى هر تورلى يمانلقدن
 ساقلاى بخشى اشلىرى قىلوغه سبب
 بولا وهم كوب وقتده عقللى كشى
 بتونلاى علمسز ده قالمى

عقل آرتد ره قغه بيك ياردم ايتار
 عقللى كشىلر آراسنده بولمق
 آنلردن اوگر نملك هر اشد اخير ينى
 اويلاق آرز سويلشمك وعبر تلى
 كتابلر او قومق

عقل وادب برله *

آدم قيافتنده بولسه ده حيوان
 حكمنده *

او قومق ويازمق برله وهم ادبلى
 كشىلرگه صحبت ايتو برله *

نيچوك عقللى بولورغه
 كرك عقل نيچوك كو بايور

انسان ننگ حيواندن

آيرمه سى نى برله *

عقلسز ادبسز كشى

كم حكمنده *

عقل وادب نيچوك آرتور

عقللی بالاسبقینی نچوک

اوقور

حرفلرینی و حرکتلرینی یخشی قاراب

نی ایتکانینی آنکلارغه و کونکلینه

آلورغه تر و شوب اوقور *

یازوقاچان یازار *

آلغان سبقینی بلدگاج برآزجال ایتوب

اوقوغان سبقینی کوچر و ب و هم

کو نکاندن یازار *

عقللی بالاتا و لیمک ننگ

نی قدرنده اوقور *

کیهنده دورت ساعت اوقور *

نی قدرنده یازار *

ایکی ساعت یازار *

سبقینی یازونی بلدگاج

اوینارغه یازارمی *

آتاسندن رغصت آلوب اویده یا که

ایشک آلدنک یا که باقچه ده اویناسه یازار

اورامک اویناسه نچوک

ادبلی بالا اورامده اوینماس اورامک

اوینا و اتلر اشی و هم ائکه اوغشاغان

ادبسیز بالالار اشدیر *

ادبلی بالاننگ کیوم

ادبلی بالاننگ کیومنده اصلاتوزان

سالومی نچوک

بالچیق بولس بولغان کیومینی قدر لب

کیار سالغاچ یخشی جیوب قویار *

آیاق قولى كرسز پا کیزه بولور

ترناقلى کيسکان بولور *

آیاق قول پالکلی

نروشلی بولور *

یدی یاشنده نماز اوقی باشلار اون

یاشنده وقتده برده نماز قالدر ماس *

بختلی بالانچه یاشنده

نماز اوقی باشلار *

اون یاشنده نماز او قومانغان بالانی

صوقماق تیموشلی بولور *

اون یاشنده نماز قویغان

بالاغه نی حکم بولور *

اول کرکانده بسم الله ایتور اونک

آیاق برله باشلار آقر و نلق برله

بیک الوغ پادشاهلر اوینه کرکان کبی

تعظیم برله کرر آنده مونده

وکشیمگه قازاماس یمان اوینا وچی

بالالاردن چیتده اولتورر وادب

برله یخشی نماز او قوغاچ دخی

آقر و نلاب الوغ آدم لرگه یول و بروب

چقار *

مسجد ده نماز او قوادبی

نچوک *

ادبلی کشی ننگ آشاو
واچوی فی روشلی

ادبلی آدم اونده وقتنده آشار
وقتنده اچارا کر بالاننگ کشیدن
اول آشاسی کلسه آتا آناسندین اذن
بر له اونده آشار . اما ادبلی بالا
اورامده نرسه آلوب آشاماس
اورامده آشامق حیوان صفتیدر وهم
ادبلی بالا آشارغه هر توری نرسه
صورامای بیرگانگه قناعت ایتار *

علم عَقَائِدِ وَعِلْمِ فَهْمِ وَعِلْمِ اخْلَاقِ
لازمدر *

آدم ننگ دیانتی و اخلاقی
ایچون قایسی علمدر
لازمدر *

الله ننگ بارلقینی و برلکینی و کورکام
صفتلر بر له صفتلار نوینی و پیغمبر ننگ
حق بولماقینی و آخر تننگ حقلقینی
بیان ایتکان علمدر *

علم عقاید نچوک علم *

بنده ننگ هر توری فعلیننگ جائز
و حرام بولماقینی بیان ایتکان علمدر *

علم فقه نچوک علم *

کورکام خلقلر فی و آلا ر بر له صفتلار نو
علاجینی و یمان خلقلر فی و آلا ر دین
ساقلا نوطر یقینی بیان ایتکان علمدر

علم اخلاق نچوک علم *

کوب عبرت لر گه سبب
وکوب علم لر گه یول
کورساتوچی علم قابو علم

علم تار یخدر *

علم تار یخ ننگ هقیقتی
نچوک و تار یخ دیب
نی نرسه فی ایتور لر *

علم تار یخ دیوب اوتکانه بولغان
الوغ پادشاهلر ننگ والوغ عالم لر ننگ
توغولرینی و وفا تارینی و آلا ر ننگ
قیلغان اشلرینی و فی قدر علم
حاصل اینکانلرینی و فی روشلی
اوقوغانلرینی ^{۵۰} بلدره تورغان
علمگا ایتور لر *

علم تار یخدن برر
مسئله بیان اینکل *

علم تار یخ مسئله لر ننگن مثلاً پیغمبر مر
محمد صلی الله علیه وسلم عبد الله
او غلیدر مکه شهر ننگه توغان فرق
یاشنده پیغمبر بولغان ایلیلی اوچ
یاشنده مدینه شهرینه کوچکان
آلتمش اوچ یاشنده وفات بولغان *

مسلمانلر تار یخ ننگ قایسی
سنه فی توتار لار *

محمد صلی الله علیه وسلم ننگ مکه دین
مدینه گه کوچکان سنه فی توتار لر *

معلم لار تعليم تار يېغىنى متعلم گان تالقين ايدر لر

اوشبو كتابنى تصنيف وقتىك بر منىك
اوج يوز سكريل بولغان *

محمد عليه السلام نىك
مدينه گه كوچو وينه
حاضر نچه يل

عيسى عليه السلام نىك توغان
سنه سنى توتار لر *

نصارى تار يخلرنده
قايىسى يلنى توتار لر *

بو كتابنى يازغانده بر منىك سكر
يوز توقسان بر سنه بولغان *

عيسى عليه السلام نىك
توغوينه نچه سنه *

دين علملرينى اوگرا نىك كسب
ايتوب ساقلا رغه كرك

كشى اوزىنىك يوز
سوينى نچوك ساقلا رغه كرك

اوج نوعدر تجارت زراعت صناعت

سبىنىك الوغ
نوعلى نچه

ساتو و آلو ايتىك *

تجارت نى نرسه *

ايگون ايتىك *

زراعت نى نرسه

هر تورلى هنر ايتىك كتاب يازمق
عمارى قلمق، آلتونچىلق، باقرچىلق،
كاوشچىلك، صابونچىلق كىبى *

صناعت نى نرسه *

كسب قلمق اوزى و اهلى و عىالى
كشىگه محتاج بولماسلىق قدرلى
هر كىمگه فرضدر كسب ايتماسه
گناهى بولور *

كسب ايتىك شر يعتمده
ماقتاولى اشى نى
قدرلىسى لازم *

نفعه قدر لیدن آر توقیننی فردا شلرینه
و فقیر لر گه یار دم ایتار ایچون کسب
ایتمک مستحبر *

کسبننک مستحبر
بولغانی بار مو *

مجرد دنیاغه محبت ایچون بولغان
کسب درست تو گلدر *

کسبننک درست
بولماغانی قایسی *

الله تعالی فی ایسنده توتوق تیوش *

بند هر وقت کهنی
ایسنده توتوق
تیوش *

آنکسزدن کله تورغان اولومنی
دائم ایسنده توتوق کرک و هر
وقت آنک ایچون آزوق ایتوب
الله عبادت قلمق کرک *

هر وقت فی نرسه فی
خاطرده توتوب آنک
ایچون اجتهاد کرک

والحمد لله رب العالمین وصلى الله على محمد وآله وصحبه
اجمعین *